

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2009

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΕΠΤΑ (7)

ΟΜΑΔΑ Α

*Για τις προτάσεις από Α.1 μέχρι και Α.5, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, και **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

- A.1** Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) σε σταθερές τιμές μετράει την αξία της συνολικής παραγωγής σε τιμές του έτους βάσης.

Μονάδες 3

- A.2** Ο πληθωρισμός ευνοεί όλα τα άτομα που το χρηματικό τους εισόδημα αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από τον ρυθμό του πληθωρισμού.

Μονάδες 3

- A.3** Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων.

Μονάδες 3

- A.4** Στην αγορά ενός αγαθού, η μείωση της προσφοράς του, με σταθερή τη ζήτησή του, προκαλεί μείωση της τιμής ισορροπίας και αύξηση της ποσότητας ισορροπίας.

Μονάδες 3

- A.5** Μία μείωση της τιμής ενός αγαθού κατά 10% θα οδηγήσει σε μια αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του πάνω από 10%, αν η ζήτησή του είναι ελαστική.

Μονάδες 3

Για τις προτάσεις A.6 και A.7 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.6** Η φάση του οικονομικού κύκλου που χαρακτηρίζεται από αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης είναι η φάση
- α.** της ύφεσης.
 - β.** της ανόδου ή άνθησης.
 - γ.** της κρίσης.
 - δ.** της καθόδου.

Μονάδες 5

- A.7** Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται, όταν
- α.** η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ελαστική.
 - β.** η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική.

- γ. η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική.
- δ. η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα ζήτησής του είναι ίση με τη μονάδα.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

Ένας από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης ενός αγαθού είναι και «οι τιμές των άλλων αγαθών». Υπάρχουν αγαθά που η μεταβολή της τιμής του ενός επηρεάζει τη ζήτηση του άλλου. Να δώσετε τους ορισμούς των κατηγοριών στις οποίες διακρίνονται τα αγαθά αυτά (μονάδες 5). Να εξηγήσετε με τη βοήθεια διαγραμμάτων πώς η αύξηση της τιμής του ενός αγαθού επηρεάζει τη ζήτηση του άλλου, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν τα δύο αγαθά (μονάδες 20).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ

Μία υποθετική οικονομία παράγει δύο μόνον αγαθά, το Χ και το Ψ. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται έξι συνδυασμοί ποσοτήτων των αγαθών Χ και Ψ που παράγει η εν λόγω οικονομία, με δεδομένη την τεχνολογία παραγωγής και χρησιμοποιώντας αποδοτικά (ορθολογικά) όλους τους συντελεστές παραγωγής που έχει στη διάθεσή της.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ
A	100	0
B	80	40
Γ	60	70
Δ	40	90
E	20	105
Z	0	110

Γ.1 Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων της οικονομίας, στην τελευταία σελίδα του τετραδίου σας (στο **μiliμετρέ**).

Μονάδες 5

Γ.2 Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του Ψ σε όρους του X, όταν η οικονομία μετακινείται από τον συνδυασμό Γ στον συνδυασμό Δ, καθώς και το κόστος ευκαιρίας του X σε όρους του Ψ, όταν η οικονομία μετακινείται από τον συνδυασμό B στον συνδυασμό A.

Μονάδες 6

Γ.3 Αν η οικονομία παράγει 50 μονάδες από το αγαθό X, ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί;

Μονάδες 4

Γ.4 Πώς είναι δυνατόν να παραχθεί ο ανέφικτος συνδυασμός που αντιστοιχεί σε 20 μονάδες του αγαθού X και σε 125 μονάδες του αγαθού Ψ;

Μονάδες 5

Γ.5 Να χαρακτηρίσετε τον συνδυασμό που αντιστοιχεί σε 50 μονάδες του αγαθού X και σε 40 μονάδες του αγαθού Ψ (μονάδες 2). Τι συμβαίνει στην οικονομία, όταν παράγεται αυτός ο συνδυασμός; (μονάδες 3)

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Δ

Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αναφέρονται σε μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο. Η εργασία (L) αποτελεί τον μοναδικό μεταβλητό συντελεστή παραγωγής και η τιμή (αμοιβή) της είναι σταθερή.

Μονάδες εργασίας (L)	Συνολικό προϊόν (Q)	Μέσο προϊόν (AP)	Οριακό προϊόν (MP)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό κόστος (MC)
0	0	—	—	—	—
1	20	20	20	75	75
2		25		60	50
3	90	30	40		
4			30	50	50
5	145	29	25	51,72	60

Δ.1 Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να συμπληρώσετε τα κενά του παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Μονάδες 6

- Δ.2** Να εξηγήσετε εάν ισχύει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης και σε ποια ποσότητα του μεταβλητού συντελεστή «εργασία» φαίνεται η λειτουργία του και γιατί.

Μονάδες 5

- Δ.3** Να κατασκευαστεί ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης, καθώς και ο πίνακας αγοραίας προσφοράς, με δεδομένο ότι το αγαθό παράγεται από 40 όμοιες επιχειρήσεις.

Μονάδες 5

- Δ.4** Να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση προσφοράς, με δεδομένο ότι αυτή είναι γραμμική.

Μονάδες 4

- Δ.5** Χρησιμοποιώντας την αγοραία συνάρτηση προσφοράς, να βρείτε την ελαστικότητα προσφοράς του αγαθού, όταν η τιμή του αυξάνεται από 52 χρηματικές μονάδες σε 55 χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 5

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα, κατεύθυνση). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας διανεμηθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.

4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**.
Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνον για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
Το μιλιμετρέ θα χρησιμοποιηθεί μόνον για την απάντηση στο ερώτημα Γ1.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ:
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ Α

*Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις Α.1 έως και Α.5, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

A.1 Ένας άνεργος εργάτης είναι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής.

Μονάδες 3

A.2 Κάθε φορά που μεταβάλλεται η τιμή ενός αγαθού μεταβάλλεται και η ζήτησή του.

Μονάδες 3

A.3 Όσο μεγαλύτερη είναι η παραγωγή μιας επιχείρησης, τόσο μεγαλύτερο είναι το σταθερό της κόστος.

Μονάδες 3

A.4 Με την επιβολή ανώτατων τιμών, αυτό που συνήθως συμβαίνει, είναι η δημιουργία «μαύρης αγοράς».

Μονάδες 3

A.5 Ο αριθμός των καταναλωτών είναι ένας από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς.

Μονάδες 3

A.6 Ποιο από τα παρακάτω θα μπορούσε να επιφέρει αύξηση στη ζήτηση ενός κανονικού αγαθού;

α. Η μείωση της τιμής του αγαθού.

β. Η αύξηση της τιμής του υποκατάστατου αγαθού.

γ. Η αύξηση της τιμής του συμπληρωματικού αγαθού.

δ. Η μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών.

Μονάδες 5

- A.7** Το κατά κεφαλήν πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μιας χώρας προκύπτει, αν διαιρέσουμε:
- α.** Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν με τον ενεργό πληθυσμό της χώρας.
 - β.** Το εθνικό εισόδημα με τον αριθμό των ενηλίκων της χώρας.
 - γ.** Το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, αφού αφαιρέσουμε τους έμμεσους φόρους, με τον πληθυσμό της χώρας.
 - δ.** Το πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ενός έτους με τον πληθυσμό της χώρας του ιδίου έτους.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

Η οικονομική θεωρία διακρίνεται σε μικροοικονομική και μακροοικονομική θεωρία. Ποιο είναι το αντικείμενο της καθεμιάς (15 μονάδες) και ποιοι λόγοι επιβάλλουν την διάκριση αυτή; (μονάδες 5). Να δοθεί σχετικό παράδειγμα. (μονάδες 5)

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ

Μια υποθετική οικονομία παράγει δύο μόνον αγαθά, το X και το Ψ. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται έξι συνδυασμοί ποσοτήτων των αγαθών X και Ψ που παράγει η εν λόγω οικονομία χρησιμοποιώντας αποδοτικά (ορθολογικά) όλους τους συντελεστές παραγωγής που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη την τεχνολογία

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ
A	100	0
B	90	10
Γ	80	15
Δ	50	25
E	30	30
Z	0	36

Γ.1 Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού Χ για όλους τους διαδοχικούς συνδυασμούς.

Μονάδες 10

Γ.2 Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε (υπολογιστικά) αν οι παρακάτω συνδυασμοί είναι εφικτοί, ανέφικτοι ή άριστοι.

α. $X = 90$ $\Psi = 12$

β. $X = 40$ $\Psi = 26$

γ. $X = 95$ $\Psi = 5$

Μονάδες 9

Γ.3 Αν η οικονομία παράγει 65 μονάδες από το αγαθό Χ, ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί;

Μονάδες 6

ΟΜΑΔΑ Δ

Δίνονται τα παρακάτω υποθετικά στοιχεία για μια οικονομία.

Έτος	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές (ΑΕΠ ονομαστικό)	Δείκτης τιμών	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές (ΑΕΠ πραγματικό)
2001	200	100	
2002	210	120	
2003	260		200
2004		140	220

Δ.1 Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να συμπληρώσετε τα κενά του, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Μονάδες 10

Δ.2 Να βρείτε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) μεταξύ των ετών 2003 και 2004 σε σταθερές τιμές του 2001.

Μονάδες 10

Δ.3 Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) του 2003 σε σταθερές τιμές του 2002.

Μονάδες 5

Σε περίπτωση που θα προκύψουν δεκαδικά αποτελέσματα, σε οποιαδήποτε ομάδα, να χρησιμοποιήσετε μόνο το πρώτο δεκαδικό ψηφίο.

Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιό σας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Δεν θα αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΟΜΑΔΑ Α

*Για τις προτάσεις από Α.1 μέχρι και Α.5, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, και **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

- A.1** Η εισοδηματική ελαστικότητα των κανονικών αγαθών είναι θετική.

Μονάδες 3

- A.2** Οι έννοιες της βραχυχρόνιας και της μακροχρόνιας περιόδου δεν αντιστοιχούν σε κάποια συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο.

Μονάδες 3

- A.3** Στη φάση της κρίσης του οικονομικού κύκλου, οι επιχειρήσεις έχουν αξιοποιητή ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα.

Μονάδες 3

- A.4** Στη βραχυχρόνια περίοδο, όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, το συνολικό προϊόν αποκτά τη μέγιστη τιμή του.

Μονάδες 3

- A.5** Κεφαλαιουχικά αγαθά είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση των αναγκών των ανθρώπων.

Μονάδες 3

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Για τις προτάσεις **A.6** και **A.7**, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.6 Στη βραχυχρόνια περίοδο, καθώς αυξάνεται η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος, το μέσο σταθερό κόστος:

- α. στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται.
- β. στην αρχή αυξάνεται και στη συνέχεια μειώνεται.
- γ. παραμένει σταθερό.
- δ. μειώνεται συνεχώς.

Μονάδες 5

A.7 Η Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας οικονομίας μετατοπίζεται προς τα δεξιά, όταν:

- α. μειωθεί το εργατικό δυναμικό.
- β. αυξηθεί το ποσοστό ανεργίας.
- γ. βελτιωθεί η τεχνολογία παραγωγής των αγαθών.
- δ. χρησιμοποιηθούν μηχανήματα που ήταν αχρησιμοποίητα.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

Να εξηγήσετε με τη βοήθεια των κατάλληλων διαγραμμάτων την περίπτωση της μεταβολής μόνον της προσφερόμενης ποσότητας ενός αγαθού (μονάδες 11), καθώς και την περίπτωση της μεταβολής μόνον της προσφοράς του (μονάδες 10). Να αναφέρετε τους βασικούς παράγοντες που προκαλούν μεταβολή της προσφοράς (μονάδες 4).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2006 και 2007. Στην οικονομία αυτή, παράγεται μόνον ένα αγαθό και έτος βάσης είναι το 2006.

	2006	2007
Τιμή		
Ποσότητα	8.640	10.000
Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές		
Δείκτης τιμών (%)	100	
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές		
Κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π.	180	200
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	480	
Εργατικό δυναμικό (αριθμός ατόμων)	360	
Απασχολούμενοι (αριθμός ατόμων)	306	
Άνεργοι (αριθμός ατόμων)		45
Ποσοστό ανεργίας (%)		12

Γ.1 Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρυθμός πληθωρισμού από το έτος 2006 στο έτος 2007 ήταν 20%, να συμπληρώσετε τα κενά του παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Μονάδες 18

Γ.2 Να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές από το έτος 2006 στο έτος 2007.

Μονάδες 3

Γ.3 Να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. του έτους 2006 σε σταθερές τιμές του έτους 2007.

Μονάδες 4

ΟΜΑΔΑ Δ

Στην αγορά ενός αγαθού με γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς, στην τιμή των 100 χρηματικών μονάδων η ζητούμενη ποσότητα είναι 800 μονάδες και υπάρχει έλλειμμα 600 μονάδων. Όταν αυξάνεται η τιμή του αγαθού από τις 100 στις 150 χρηματικές μονάδες, η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή του είναι $-0,25$ και η ελαστικότητα προσφοράς του είναι 2.

Δ.1 Να βρείτε τις συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς του αγαθού.

Μονάδες 12

Δ.2 Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας του αγαθού.

Μονάδες 4

Δ.3 Να εξηγήσετε, χρησιμοποιώντας την έννοια της ελαστικότητας ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή, πώς θα επηρεαστεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό, όταν η τιμή του αυξηθεί από τις 100 στις 150 χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 5

Δ.4 Να υπολογίσετε σε ποια τιμή του αγαθού παρουσιάζεται πλεόνασμα 180 μονάδων προϊόντος.

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνον για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Σε περίπτωση που θα προκύψουν δεκαδικά αποτελέσματα να χρησιμοποιήσετε μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία.
6. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
7. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
8. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ:
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ Α

*Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις Α.1 έως και Α.5, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

A.1 Ένας άνεργος εργάτης είναι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής.

Μονάδες 3

A.2 Κάθε φορά που μεταβάλλεται η τιμή ενός αγαθού μεταβάλλεται και η ζήτησή του.

Μονάδες 3

A.3 Όσο μεγαλύτερη είναι η παραγωγή μιας επιχείρησης, τόσο μεγαλύτερο είναι το σταθερό της κόστος.

Μονάδες 3

A.4 Με την επιβολή ανώτατων τιμών, αυτό που συνήθως συμβαίνει, είναι η δημιουργία «μαύρης αγοράς».

Μονάδες 3

A.5 Ο αριθμός των καταναλωτών είναι ένας από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς.

Μονάδες 3

A.6 Ποιο από τα παρακάτω θα μπορούσε να επιφέρει αύξηση στη ζήτηση ενός κανονικού αγαθού;

α. Η μείωση της τιμής του αγαθού.

β. Η αύξηση της τιμής του υποκατάστατου αγαθού.

γ. Η αύξηση της τιμής του συμπληρωματικού αγαθού.

δ. Η μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών.

Μονάδες 5

- A.7** Το κατά κεφαλήν πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μιας χώρας προκύπτει, αν διαιρέσουμε:
- α.** Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν με τον ενεργό πληθυσμό της χώρας.
 - β.** Το εθνικό εισόδημα με τον αριθμό των ενηλίκων της χώρας.
 - γ.** Το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, αφού αφαιρέσουμε τους έμμεσους φόρους, με τον πληθυσμό της χώρας.
 - δ.** Το πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ενός έτους με τον πληθυσμό της χώρας του ιδίου έτους.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

Η οικονομική θεωρία διακρίνεται σε μικροοικονομική και μακροοικονομική θεωρία. Ποιο είναι το αντικείμενο της καθεμιάς (15 μονάδες) και ποιοι λόγοι επιβάλλουν την διάκριση αυτή; (μονάδες 5). Να δοθεί σχετικό παράδειγμα. (μονάδες 5)

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ

Μια υποθετική οικονομία παράγει δύο μόνον αγαθά, το X και το Ψ. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται έξι συνδυασμοί ποσοτήτων των αγαθών X και Ψ που παράγει η εν λόγω οικονομία χρησιμοποιώντας αποδοτικά (ορθολογικά) όλους τους συντελεστές παραγωγής που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη την τεχνολογία

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ
A	100	0
B	90	10
Γ	80	15
Δ	50	25
E	30	30
Z	0	36

Γ.1 Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού Χ για όλους τους διαδοχικούς συνδυασμούς.

Μονάδες 10

Γ.2 Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε (υπολογιστικά) αν οι παρακάτω συνδυασμοί είναι εφικτοί, ανέφικτοι ή άριστοι.

α. $X = 90$ $\Psi = 12$

β. $X = 40$ $\Psi = 26$

γ. $X = 95$ $\Psi = 5$

Μονάδες 9

Γ.3 Αν η οικονομία παράγει 65 μονάδες από το αγαθό Χ, ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί;

Μονάδες 6

ΟΜΑΔΑ Δ

Δίνονται τα παρακάτω υποθετικά στοιχεία για μια οικονομία.

Έτος	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές (ΑΕΠ ονομαστικό)	Δείκτης τιμών	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές (ΑΕΠ πραγματικό)
2001	200	100	
2002	210	120	
2003	260		200
2004		140	220

Δ.1 Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να συμπληρώσετε τα κενά του, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Μονάδες 10

Δ.2 Να βρείτε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) μεταξύ των ετών 2003 και 2004 σε σταθερές τιμές του 2001.

Μονάδες 10

Δ.3 Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) του 2003 σε σταθερές τιμές του 2002.

Μονάδες 5

Σε περίπτωση που θα προκύψουν δεκαδικά αποτελέσματα, σε οποιαδήποτε ομάδα, να χρησιμοποιήσετε μόνο το πρώτο δεκαδικό ψηφίο.

Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιό σας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Δεν θα αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.**
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ